

N° 233.

D. 30. Września.

CZWARTEK.

Rok 1824.

KURJER

WSPOMNIENIA.

Beatyfikacja Ładysława z Gielnowy 1750.

Warszawski

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

JO. Xie Lubicki, Minister Pre: w Komisji Rząd: Przychodów i Skarbu, wrócił do Warszawy.

w Dyrekcji Jeneralnej Drog i Mostów przy ulicy Nowy-Swiat pod Nr 1269 dostać można zbioru rycin starannie litografowanych, wystawiających widoki celniejszych budowli Królestwa Polskiego. Pierwszy oddział już wyszły z pod prasy, gmachy stolicy obejmującej, składa się z 50 rycin, w dwa poszyty zebranych i kosztuje zł: 40. Drugi wkrótce wykończonym zostanie, i obejmować będzie znaczniejsze budowle na prowincji, tak pod względem architektury iako też i starożytności. Dyrekcja Jlna mając szczergólnie na celu upowszechnienie znajomości tego wszystkiego, co pod temi względami interesującym być może, i uczynienia niniejszego zbioru praktycznym i użytecznym, wszelkie przesyłane jej widoki, plany i. t. p. do umieszczenia w nim, z wdzięcznością przyjmować będzie.

W tych dniach wprawioną została największa Szyba w całej Warszawie, tafla z fabryk Petersburskich, wysokości półszosta a szerokości półtrzecia łokcia. Jest to dar Najjaśniejszego PANA dla Publicznej narodowej Biblijoteki. Osadzona została w jednej z Schal urzędzonych w r: b: na rozprzestrzenienie Biblijoteki. Druga, z tegoż daru pochodząca, tejże samej wielkości, wprawiona będzie na przeciw pierwszej, na drugim końcu pałacu.

— Wkrótce wyjdzie z druku interesujące dzieło pod względem polszczyzny. Pan *Lelewel* wydaie tłumaczenie pierwotnych statutów polskich podług rękopismów Biblijoteki Puławskiej i Metryki Koronnej. Pierwszy przekład jest z połowy wieku XV, drugi z początku XVI. (Mon.)

Podpisany pozyskawszy od Rządu *Patent Swobody* na założenie Fabryki do wyrabiania czarnej i kolorowej Kredy do Rysunków powszechnie używanej, która od WW. PP. Profesorów Malarstwa Król: Warsza: Uniwersytetu, równie iak i *Paryzka* za dobrą uznana została. Ma honor uwiadomić osoby interesujące, iż rzeczona Kreda od d, 4go następnego Miesiąca u podpisanego zacznie być sprzedawaną częściowo i w każdej ilości, a to w cenie o trzecią część taniej iak *Paryzka Conté* tak zwana. Wszelkie obstalunki tu w Kraj i Zagranicę przyjmują się tylko u podpisanego, zareczając pilną usługą każdego zadowolnić; aby zapobiedz wszelkiej boźnej fabrykacji podobnej Kredy, przeto każda lasekzka nazwiskiem podpisanego steplowana będzie.—
J. Widrychiewicz.

z Numerem Wtorkowym skończył się kwartał prenumeratorski *Gazety Korespondenta Warszawskiego i Zagranicznego*. Z dniem 1wszym Października r: b: przechodzi też *Gazeta* pod nową Redakcją, oraz nowym drukiem wydawaną będzie. Obszerniejsze objaśnienie tej zmiany i przyszłego układu pisma,

w piśmach krajowych umieszczone będzie.
Cena prenumeraty zwyczajna.

z *Lublina*. — w Dniu 20 m. i r. b. rozstała się z tym światem *J.W. Franciszka z Wiersbickich Podchorodeńska* Obywatelka Woi. Lubel: wieku lat 58 licząca. Cnoty wzorowe tej Damy, któremi przez cały bieg życia swego tak w domowym iak i w towarzyskim pozyciu odznaczała się, zjednały jej u współobywateli powszechną miłość i szacunek, a zgon jej zawczesny, pozostałą Familją, Przyjaciół i Domowników, w nieutulonym pograżył smutku. Drogi cieniu! oby twe cnoty miały naśladowców! a ten który za życia umiał cię szanować, po zgonie, nad twym grobówcem żyj wdzięczności roni. T. S.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z *Paryża*.

Dnia 16 t. m. o godzinie 4tej zrana *Ludwik XVIII Król Francuzki* zakończył życie; iak tylko pierwszy Szambelan oznajmił śmierć Królewską, natychmiast wszyscy Dworzanie tak Cywilni iako i Wojskowi udali się do pawilonów *Marsan*; aby tam odebrać rozkazy nowego Króla *Li a ró la X*, (*Monsieur Brata zmarłego Króla*) a Gwardja Królewska konna i piesza złuzowała Gwardję *Monsieur* i zajęła jej stanowisko. O godzinie kwadrans na 5tą zrana, stawili się przed nowym Królem; Kancelrz Państwa *Francuzkiego*; Ministrowie i Sekretarze stanu dla odebrania rozkazu iego. Król opieczętowane Listy odesłać kazał do Arcybiskupów, Biskupów i wszelkich Władz rządowych w całym Królestwie, poczem z *Xięciem* i *Xiężną Angulem*, iako też *Xiżną Berry* udal się do *S. Klu*, gdzie nazajutrz odebrał hold od swej familji i Xiżiąt z krwi Królewskiej pochodzących, tegoż dnia przybędzie tam ciało Dyplomatyczne które również złoży hold Królowi, Parowie zaś Fran-

cji pojedynczo przed Królem stawiać mają. Pokoie zmarłego Króla w Pałacu *Tuljery* od godziny 10ej zrana do godziny 10ej wieczór dla Publiczności otwartemi będą. D. 10 t. m. to jest na 6 dni przed zgonem, wydał jeszcze Król *Francuzki* Gwardji narodowej *Paryzkiej* następujące dwa słowa iako Parol: *St. Denis* (miejsce gdzie jest grób familji Królewskiej) „i j'y vais” „idę tam” te słowa sprawiły powszechną boleść gdyż przepowiadały nader bliski zgon ukochanego Monarchy. *Juifant Don Michał* (Królewicz Portugalski) d. 13 i 14, udawał się 4ry razy do Pałacu *Tuljery*, lecz nie został w puszczonej do Pokoju umierającego Króla. — We wsi *Briatex* (w Depart: Tarn) we *Francji*, zakończył niedawno życie starzec mający lat 104, nazwiskiem *Fabre dela Turine*, który jeszcze 14 dni przed zgonem o własnej mocy znajdował się na zwykłym Nabożeństwie w Kościele na którym był codziennie. — We wsi *Wire* (w Departamencie *Sarte*) porodziła Kobieta nazwiskiem *Tribondo*, trzy Córki i Syna, a weszłym zaś roku razem 4ro Dzieci. — Walka między *Klasykami* i *Romantycznymi* Pisarzami była powodem że dwóch młodych Poetow *Ader* i *Leonard* napisali Komedję wierszem pod tytułem: *Autorowie iako Rywale, czyli klasyczny i romantyczny*, ta sztuka przeznaczoną jest dla Teatru w *Odeonie*. —

Ludwik XVIII urodził się 17 Listopada r. 1755, miał więc lat 69. Był wnukiem Króla *Ludwika XV* i *Marji Leszczyńskiej*. O ostatnich chwilach tego Monarchy, takie są jeszcze doniesienia, w wilją zgonu chciał widzieć *Dzieci Francji*, to jest małego *Xcia Bordo* i iego *Siostre*, uściskał je z żułością i błogosławił. Gdy te dostojne Dzieci wyjeżdżały z *Puljery*, *Ludlumnie* zgromadzony dawał dowody tkliwego przywiązania do rodziny *Burbonów*, w No-

cy z dnia 15 na 16 b.m: Lekarze oświadczyli iż Monarcha ledwo doczeka do godziny 5 rano. O godzinie 2 po północy Król jeszcze przez znaki oświadczyłaby Spowiednik odmówił modlitwy. Rodzina Królewska nieodstępowała lóika Monarchy. Król był bardzo spokojny, wszyscy byli pogrążeni w milczeniu, punkt o godzinie 4, Lekarz wziął za rękę konającego, i rzekł „Król już nie żyje” natychmiast Brat Królewski upadł na kolana i ucałował ręce Nieboszczyka, toż samo uczynili *Xie Angulemi* i jego Małżonka (teraz *Delfini Delfinowa*), a wieść o zgonie Monarchy, w jednej chwili rozniosła się po całym *Paryżu*. —

Od Granic Tureckich.

Niektóre pisma zaprzeczały doniesieniom o okropnem zaburzeniu w *Smirnie*, lecz teraz wątpliwe nienależy że pierwszych dni Sierpnia żołnierze turecyk przeznaczeni do wyprawy przeciw Grekom, puścili się na popełnienie bezprawia wszelkiego rodzaju, tłumnie chodzili po ulicach, zaczepiali bezbronnych Greków, a za każdą odpowiedź chociaż najgrzeźniejszą, strzelali z pistoletów, takie okropne sceny trwały przez 3 dni, i dopiero gdy turecy zabili *Austrjackiego* Majtka, Konsulowie dworów *Europejskich* oświadczyli iż wezwą na pomoc okręty różnnych narodów, krążące na morzu, co przeciw uspokoiło rozjadłych Muzulmanów. — Na początku Sierpnia wyładowało 4.000 Greków w *Salonice*, którzy przybyli ze *Skapolu* i *Schiato* na 40 statkach dobrze uzbrojonych, spustoszyli ogień i mieczem całą okolicę *Eparomji*, niemniej wycieli znaczny oddział Turków, przybyłych z *Koryntu*; iakoteż tamednych Żydów którzy się bronić chcieli. Basza dowodzący w tej prowincji mając 5.000 iardy i 4cy armaty chciał pokonać Greków, lecz ci uderzywszy nagle na niego, przymusili go ze stra-

tą cofnąć się na dawne stanowisko: Drugiego dnia tenże Basza chciał z większą siłą uderzyć na Greków, lecz na nowo został odparty i aż pod bramy miasta ścigany, poczym zabrawszy Grecy znaczną zdobycz na mieszkańcach Tureckich, powrócili na swoje okręty i udali się na drugą stronę ciasniny morskiej, gdzie się znajdowały znaczne składy żywności; gdy tam przybyli położyli kilkaset Turków trupem, i opanowali znalezione zapasy; ów Basza dowiedziawszy się o tym, uderzył na Greków po trzeci raz z znaczniejszym oddziałem wojska swego, walka trwała dni 2, obie strony walczyły zawzięcie, lecz i po trzeci raz Grecy otrzymali zwycięstwo a Basza utraciwszy większą część ludzi, bez ładunku knął zresztą do miasta, ztamtąd Grecy z całą zdobyczą popłyneli ku miasteczku *Kolennie* pod górą *Olimpu* leżącego; co tam się z niemi stało, dotąd niewiadomo, iednak mniemają że może bitnych mieszkańców *Olimpu*, naklonili do powstania przeciw *Porcie*. — Odebrane listy z *Wenecji* donoszą że dowodeca *Kanaris* z rozkazu Admiralicji Greckiej w *Hydrze*, popłynąć ma z znacznym oddziałem floty składającej się z okrętów *Hydryckich* i *Specjockich*, przeciwko flocie *Egipskiej* pod dowództwem *Jsmaela Gibraltar* będącej. Flotta Grecka składa się z dobach okrętów przy których znajdują się wiele statków palnych, ma oraz wiele wybornych majtków. — Istotnie zagraża teraz *Hydrze* wielkie niebezpieczeństwo z strony floty *Egipskiej*, gdyż *Jsmael Gibraltar* nie chce prędzej wyładować w *Morci* dopóki nie zdobędzie *Hydry*. — Reszta siły wojennej Greków na morzu, ma pod dowództwem Admirala *Miaulis* uważać działania *Kapudana Baszy*, gdy iednak oddział okrętów *Miaulis* a nie jest tak liczny aby mógł z tym *Baszą* stoczyć bitwę na morzu, przeto

spodziewać się należy że nie będzie mógł przeszkodzić wylądowaniu na wyspę *Samos*, i jednak utrzymują wszyscy że *Samjoci* uporczywie bronić się będą, bo nad brzegami wyspy, wszystkie miejsca któremiby Turcy wkroczyć mogli, zrobili niedostępnymi. —

z *Niemiec*.

Hr: Trautmansdorf Posel *Austrjacki* przy dworze *Bawarskim*, z polecenia swego Monarchy uda się do *Tegernsee*, gdzie teraz mieszka rodzina Króla *Bawarskiego* i Królownie *Zoffi* złoży Portret jej obłubienca *Arcyksięcia Franciszka Karóla*. Chociaż wszystko już jest przygotowane do zaślubin Królowny z *Arcy - Xięciem*, lecz może będą odłożone, gdyż Królowna mocno zaślaba. — w *Wielkiem Xtwie Wejmarckim* także rząd nakazał aby *Jzraelci* wszelkie swoje nabożeństwo odbywali w języku *Niemieckim*, lecz oni podali przełożenie iż niektóre modlitwy koniecznie muszą być odmawiane w języku *Hebrajskim*, Rząd wyznaczył deputacją która tę rzecz rozpozna. — **J. C. M. Wielka** *Xina MIKOŁAJOWA* wróciła z *Szląska* do *Berlina*. — w *Wrocławiu* ogłoszono rękrypt gabinetowy w którym Król *Jmć Pruski* oświadcza swe zadowolenie, z gorliwości mieszkańców *Szląska*, z rozmaitych zakładów, instytutów dobroczynnych i t. p.

DONIESIENIA.

w Dniu 30 m. i. r. b. popołudniu o godzinie 3ciej tu w *Warszawie* przy ulicy *Wolskiej* w domu pod Nr 3011 odbędzie się licytacja prawnie zajętych ruchomości, iako to: komody, szafy, stolów, zegara, kopersztychów, kanapy, krzesel, itp. a to za gotowe pieniądze. Karól *Polkierski* Kom: Sąd:

W *Domu* Nr 1401 na rogu ulicy *Sto Krzyskiej* i *Marszałkowskiej*, są 3 pokoje na 1szem piętrze od frontu, z górą i piwnicą do nąjcia od *Sgo Michała*. Życzący nąjść uda się tamże. —

Małgcy *Osłice* doją do sprzedania lub nąjcia naczas pewny, udać się raczy po wia-

domość do *Drukarni Kurjera*.

Podaje się do wiadomości iż w dniu 28 *Września* zgubiona została *Książka* *Kramarska* pod nazwiskiem *Beruch Blumstein* z *Krowego Miasta*; kto by takową znalazł ma się zgłosić do *Kupeca Juda Felzenhurdt*, przy ulicy *Królewskiej* pod Nr 1063, za przyswoitą nadgodną.

Małgcy cheć objęcia obowiązku *Guwenera*, o mil dwie od *Warszawy*, do czworga *Dzieć* początki czteroletniej nauki posiadające. Z kwalifikacją języka *Polskiego*, *Francuzkiego*, *Niemieckiego*, *Arytmetyki*, i *historji* etc. Raczy się udać do *Murgra-biego* *Domu Wgo Ryxa* przy ulicy *Kraków*: **Przed:**

w *Dniu 1m* mca *Października* r. b. z południa o godzinie 2 sprzedane będą w *Pradze* pod *Warszawą* w domu pod Nr 375 efekta iako o: komoda, szafka, rządle miedziane, katorynka, itp. w tymże dniu z południa o godzinie 3ciej także w *Pradze* sprzedane będą w domu pod Nr 225 efekta: komoda, kantorek, zegar ścienny, pół niski cynowe, i inne sprzęty g. podarskie, za gotowe pieniądze więcej daicem.

Andrzej Tryllarowicz Kom: p. T. C. W. M. w *Dniu 1 Października* r. b. przy ulicy *Powązkowskiej* Nr 20, sprzedane będą różne ruchomości o godzinie 10 zrana; zaś przy ulicy *Senatorskiej* Nr 471 Lit: B. o godzinie 12 w południe, a przy ulicy *Dobrej* Nr 2312 różne meble i ruchomości o godzinie 3 z południa, a to za gotowe pieniądze.

Franc: Rydek i *Komornik Sądowy*. *Opedgają* zgubiono *Tabakierkę* *drzewianą*, wewnątrz wyłożoną złotem, a na wierzchu mającą blaszkę złotą. Znalazca raczy oddać w domu Nr 732 na *Lesie* na pierwsze piętro, a odbierze dobrą nadgodną.

Pod *Nrem* 2920 przy ulicy *Solec*, jest do sprzedania 12, do 14,000 *funtów Żedry* (*Eisenhammerschlag* zapomierną cenę.

Nowa Doróżka Rossyjska na jednego i pare koni, jest do sprzedania za cenę mierną; przy ulicy *Niecatej* pod Nr 614 Lit. G.

Magiel kręcący jest do sprzedania. Dowiedzieć się można przy ulicy *Podwale* pod Nr 525 na 2 piętrze

Teatr *Dziś* *Komedja Walerja*. Po pierwszym akcie *JP. Kastyllon* wykona *Taniec wiejski*, po drugim, scenę komiczną z *Baletu Dazertery*, zakończy *Zabawa z Tańcami*. *Jurto Trais: Intryga i Miłość*

Dziś kończy się prenumerata kwartalna na *Kurjera* *Warszaw*: